

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Ugens overskrifter

Spætteklubben

Danish dynamite

[KONTAKT] Den danske dragebåd i Frederiksstad var besat med entusiaster, men det rakte ikke.

Læs mere på KONTAKT side 2

Sort sol

[KONTAKT] Interesseret i naturfænomer som »sort sol« på vestkysten?

Læs mere på KONTAKT side 3

Nordisk og tysk

[KONTAKT] Nordisk Informationskontor er klar med den på flere måder grænseoverskridende litteraturfestival.nu.

Læs mere på KONTAKT side 4

Billetten klar

[KONTAKT] Efter en periode med indkørvanskeligheder er SSFs online-billetsalg nu klar og hverdagsduelig.

Læs mere på KONTAKT side 5

Fuldt hus i klubben i lørdags. (Fotos: Preben K. Mogensen)

Hyggeligt 25 års klub-jubilæum

[KONTAKT] Der var fyldt til sidste plads, dvs. at der som så ofte før i Spætteklubbens 25-årige historie var flere end de 50, der egentlig er plads til i de hyggelige lokaler i Harreslevgade 65 i Flensborg. Denne gang kunne der naturligvis ikke være tale om at "undvige" til SSF Flensborg Nords andet hus, Tønnsenhuset, for den 9. august var det 25 år siden, at Spætteklubben på hjørnet til Spættegade officielt blev taget i brug, ligesom ved jubilæet med en reception. Iblundt de særlige gæster, der tog ordet efter en sang mere, efter at alle var blevet bænket og havde fået noget af den gode mad og drikke, var landdagsmedlem Anke Spoorendonk. Hun havde mødt den tidligere distriktsformand Ingrid Nielsen nogle dage før, der havde spurgt hende, om hun ikke ville komme. Det ville Anke gerne og gav udtryk for sin anerkendelse af det store danske arbejde, som er blevet og stadig udføres i lokalene.

Det blev fulgt op af tidligere generalsekretær Karl Kring, der mindede om, hvordan han fra Karen Scheew i distriktsbestyrelsen var blevet spurgt om et nyt mødested, da Hotel Norden blev afhændet – og da indbydelser til SSF-medlemmer simpelthen kunne husstandsomdeles i gaden. Byformanden havde i dagens anledning kasketten som distriktsformand på, så det var næstformand Lars Nielsen, der overbragte hilsen fra bysty-

relsen og en højt ønsket gave: nogle nye termokander. Mange møder er ensbetydende med mange kopper kaffe. Efter bystyrelsen var det den daværende bysekretær Manfred von Domarus, der på trods af et dårligt knæ mindede om dengang, huset blev taget i brug. Den lille række af hilsener sluttede, hvor den begyndte, nemlig ved SSW, hvor den sidste lejer før omdannelsen til forsamlingslokale, Sønke Wisnewski hilste fra byrådsgruppen, og fritidshjemsleder Michael Wohlhart overbragte hilsen fra SSW Flensborg Nord.

Spætteklubben har i sine 25 år kun haft tre ledere: Else Martensen, Nanny Matzen og nu Elke Riemer, som var formand for distriktet for 25 år siden. Elke Riemer fik som den sidste ordet og talte om de traditioner, som huset står for og den trofasthed, som gennem alle årene har præget livets gang i Spætteklubben. Distriktsformand Preben K. Mogensen kunne derefter takke for ordene og de fremmødte endnu engang, før Rainer Porsch, Spætteklubbens egen musikanter, som han selv så rigtigt sagde, også ledsagede og sang for på den sidste sang.

God og livlig snak, en bid mad mere og en kop kaffe fulgte, til forsamlingsbrød op hen på eftermiddagen og lod bestyrelsen sidde tilfreds tilbage efter et godt og hyggeligt jubilæum.

Ingrid Nielsen havde indbudt SSW-ML Anke Spoorendonk.

Elke Riemer, 3. og nuværende klubleder.

Karl Kring, fhv. SSF-generalsekretær.

Rainer Porsch, klubbens egen musikanter.

PKM

Slesvighus genindvies

[KONTAKT] Det er med glæde og tilfredshed, at Sydslesvigsk Forening i morgen, fredag, fra kl. 13 kan genindvie sit traditionsrige forsamlingshus i Slesvig, Slesvighus.

Efter en periode med usikkerhed om husets fremtid kan de danske i Slesvig by, ja i hele Gottorp amt, atter mødes her. I første omgang - det er jo en første renoveringsfase, der afsluttes med indvielsesfesten i morgen - må man nøjes med at mødes på det nyindflyttede Dansk Sekretariat Slesvig med dets mødelokaler og den snart nye amtskonsulent, på det nyindflyttede Slesvig Bibliotek og den nyindflyttede Flensborg Avis-redaktion. De har alle trukket telt-pælene op i Lolfod 69.

At første ud- og ombygningsfase ikke også kom til at omfatte overetagerne og salen, skyldes økonomien. SSF har ikke selv - og har heller ikke fået - flere midler til et mere omfattende byggeri, så her må slesvigerne have lidt tålmodighed endnu.

Men i SSF, som selv har bidraget med et ikke ringe beløb til byggeriet, er vi taknemmelige for, at både forbundsregeringen og flere le-

gater har ønsket at ville bidrage til istandsættelsen.

For Sydslesvigsk Forening og det folkeligt-kulturelle danske arbejde er det vigtigt, at medlemmerne har gode forhold at mødes under. Ordentlige fysiske rammer er med til at fremme udvikling af det danske foreningsarbejde, og SSF investerer ikke ubetydelige summer i, at de også fortsat er gode at mødes i. Hvor forholdene ikke er forsvarelige mere, overvejes andre muligheder, f. eks. sammenlægninger af distrikter.

Således er det nybyggede forsamlingshus Ejderhuset i Rendsborg-Bydelsdorf ligeledes en fremtidsorienteret satsning.

Og nu følger Slesvighus trop - og forhåbentligt snart også salbyggeriet, så endnu flere kan mødes i det gamle hæderkronede forsamlingshus.

Det er SSF magtpåliggende at takke arkitekt, firmaer og håndværkere for godt (sam)arbejde omkring Slesvighus-renoveringen.

Alle i Slesvig og Gottorp amt ønskes tillykke, og SSF ser frem til, at Slesvighus igen vil fremme danskheden i området.

SYDSLESVIGSK FORENING

Frederiksstad

Humøret og kampgejsten fejlede intet i den danske dragebåd. (Fotos: privat)

Men de havde det skægt

[KONTAKT] Ved dragebåd-kaproningen i Frederiksstad i weekenden sidste uge deltog det danske mindretal med eb båd. Træning på det tørre fandt sted ugen inden, så alle mand og kvinde kendte deres pladser; vigtigt når der som i år var en del nye folk med i båden. Elke var igen vor »madmor«, der sørgede for, at alt for nødvendigt, trøjer, mad og drikkevarer var med begge dage. Denne gang havde de danske fået en ny kaptajn i Jens, for Frank havde vagt. Ny startmetode skulle indøves: ikke 3 korte og 10 lange tag, men nu 5 korte og

så 10 lange tag, og så skulle der bare arbejdes i båden. Vi tabte desværre sejlladsen om lørdag, trods stor opbakning fra vores fans. På den igen om søndagen, og øv endnu et tabt løb. Men så var vi »flyvende«: bedste tid af alle årenes løb, under 1 minut; vi klarede strækningen på den bedste tid, 58 sekunder. Det gjorde, at vi kom i »trøsterunden«, hvor så kræfterne ikke slog til mere. Vore fans gjorde et festligt arbejde. De røde og hvide farver var flot repræsenteret. Vi takker vores »madmor« Elke for et fantastisk arbejde denne weekend og

det forarbejde, det så også indebærer at være deltagende. Tak til de mange fans, der kom forbi, og selvfølgelig ses vi igen næste år samme sted i det røde telt ved siden af Icehouse.

Jette

Det røde telt og fans' ene.

Hele holdet - næsten.

Ugen der kommer

2. SSF: Schwanzen Sänger Knaben med „Perler for svin“ i Hjemmet, **Flensborg** kl. 20 **Lyksborg** UF: Fredagsklub på skolen kl. 18.30 **SSF Rendsborg/Egernfårde** amt: Udflygt til Danevirke Museum **Garding** Børnehaven: Åbenhus - børnehavens 65 års fødselsdag kl. 12
3. SSF: Schwanzen Sänger Knaben med „Perler for svin“ i Schleiklinikum/ Casino Stadtfeld, **Slesvig** aflyst. **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Sommerudflugt til Kolding kl. 8.30 **Vanderup** UF: Høldagstur til Hochseilgarten i Altenholz **SSF-distrikt Egernfårde**: Sommertur til Århus fra Medborgerhuset kl. 6 **SSF-distrikt Ravnkær**: Tur til Kiel kl. 11
4. Helligåndskirken **Flensborg**: Orgelkoncert med Stephan Krueger (Orgelfestival Sønderjylland-Schleswig) kl. 17 **SSF-distrikt Jaruplund, Veding og Sankelmark** og UF: Sejltur på Flensborg Fjord med „Alexandra“ kl. 12.45 **SSF-distrikt Bøglund**: Loppemarked ved forsamlingshuset kl. 10-17
5. Folkeuniversitetet, SdU og DCB: Foredrag med Erik Lindsø „Om livsglædens nødvendighed“ på **Flensborg** Bibliotek kl. 19.30 **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Klubmøde med Diabetikerklubben i menighedshuset kl. 14 **SSF-distrikt Jaruplund, Veding og Sankelmark**: Hygge på Jaruplund Danske Skole kl. 19.30 **SSF-distrikt Skovlund-Valsbøl**: Læsekredsen mødes på skolen kl. 19.30 **SSF-distrikt Treja/Hollingsted**: Dansk for viderekomne på Treja Skole kl. 19.30 -21.00
6. Biffen, **Flensborg**: „Klovn the Movie“ på Flensborghus kl. 19.30 **Sonja Lehfeldt Klubben Flensborg**: Hygge i Klublokalet, Kiefernweg 118 kl. 15 **SSF Flensborg amt**: Information om hjemmesider på Flensborghus kl. 19.30 **SSF-distrikt Lyksborg**: Ny klub for kvinder på skolen kl. 19 **De danske foreninger og institutioner i Tønning**: Planlægning for alle på Skipperhuset kl. 19 **Slesvig** SSF-distrikt Centrum-Nord: Hobby med nål og tråd i mødelokalet ”Lol-fod“, Slesvighus kl. 19.30 **SSF-distrikt Treja/Hollingsted**: Dansk for viderekomne på Treja Skole kl. 19.30 -21.00 **SSF-distrikt Bøglund**: Tur til æblemuseet i Winderatt fra forsamlingshuset kl. 14.30 **SSF-distrikt Bøglund**: Hobby med stenmaling i forsamlingshuset kl. 19.30
7. SSFs Humanitære Udvalg: Udflygt til Sild fra **Flensborg**/ Lornsendamm kl. 8 **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Hygge med Ældreklubben Sortevej i Tønnsenhuset kl. 14 **SSF-distrikt Ravnkær**: Besøg i ”Schokoladenküche“, Kappel kl. 15.45
8. **Flensborg** SSF-distrikt Sporskifte: Cykler til Hyllerup Dyrehjem fra Det Danske Hus kl. 17 **Harreslev** Kvindeforening: Hygge i konfirmandstuen

Flensborg Øst

Oplevelsesrig sommerudflugt

[KONTAKT] Sommerudflugten for menighederne på Flensborgs østside, Sct. Hans-Adelby og Sct. Jørgen-Mørvig havde i år Ribe som hovedmål. Her samlede deltagerne først appetit til middagsmaden på en guidet byvandring i den ældste bydel. Turen var vel tilrettelagt, hyggelig og informativ, også for de deltagere, der havde været i Ribe før. Næste gang vil de vide mere om de gamle velbevarede bindingsværkshuse og de smalle slipper, som gyderne kaldes i Ribe, såvel som om den brede hovedgade, der blev presset igennem kvarteret, da jernbanen kom til i 1870'erne. Efter middagen kunne man i eget tempo informere sig om byens oprindelse og allertidligste historie i museet Ribes Vikinger. Hjemad blev der gjort holdt ved Toftlund kirke, hvor sognepræstens mand Lars-Peter tog imod og

viste rundt. Fra hovedgaden har man udsigt til kirkens nordside, og her ser den interesserede forbipasserende blot en smuk romansk landsbykirke. Går man derimod ind på kirkegården og om til sydsiden, opdager man en usædvanlig tilbygning i tysk herre-

gårdsstil fra 1912, hvor det oprindelige kirkeskib er gjort bredere med tre vinkelrette saddeltage og spidsgavle. Efter et kaffestop i Agerskov nåede deltagerne først på aftenen tilbage til Flensborg.

-ik

Gæsterne fra Flensborg konfronteres med Toftlund Kirkes noget usædvanlige sydside i tysk herregårdsstil. (Foto: privat)

Styrk vores mindretal - skaf et nyt SSF-medlem!

Flensborg og Slesvig

Plads til flere i Flensborg - Showet i Slesvig aflyst

[KONTAKT] I morgen, fredag den 2. september kl. 20 har SSF i samarbejde med SdU engageret »Schwanzen Sänger Knaben« - et »forfinet mandskor« fra København til at spille caféteater-showet »Perler for svin« på Det lille Teater Flensborg.

Lørdag den 3. september skulle de fire herrer optræde med samme show på Schlei-Klinikum – Kasino Stadtfeld i Slesvig, men den forestilling er aflyst p.g.a. meget dårligt billetsalg. Mandskoret leverer ved forestillingerne sange om bl.a. lumre præster, li-

derlige julemænd, følsomme læderbøsser, uheldige mødre, perverse landmænd. I 13 år har Schwanzen Sänger Knaben nu huseret med lokkende læderlieder, forførende børnesange, knasende jyske countryslagere, lumre kirkekor, vidt omspændende verdenssange, mageløs motown og vederkvægende julesange. Med tiden er det blevet til mere end 100 sange. I showet »Perler for svin« hører publikum sange om lumre præster, liderlige julemænd, følsomme læderbøsser, uheldige mødre, perverse landmænd mm. Teksterne bevæger sig på den hårfine grænse mellem blasfemi og pornografi, kan virke grænseoverskridende, men er begavede og sætter fingeren dér, hvor man på én gang græmmes og dør af grin. De medvirkende er: Ole H. Christensen, sopran, alt og baryton, Bent Jacobsen, alt og tenor, Niss Stricker, baryton og Brian G. Jensen, baryton og bas.
www.schwanzen.dk

Enkelte billetter tilbage til caféteater-showet på fredag i Det lille Teater med »Schwanzen Sänger Knaben«.
(Foto: Bjarne Stæhr)

Bibliotekerne

Læseklubber

[KONTAKT] Dansk Centralbibliotek har en læseklub i Flensborg og Slesvig. Deltagerne mødes en gang om måneden og diskuterer en bog. De mødes næste gang i Flensborg onsdag den 7. september kl. 18.30 for at tale om "Ormene på Carmine Street" af Håkan Nesser. Ham kan man i øvrigt møde på Flensborg Bibliotek til litteraturfesten. Vil du deltage eller høre mere om Bibliotekets læseklub i Flensborg, så kontakt Lene Lund på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59 - ll@dcbib.dk / 0461 86970. Bibliotekets læseklub på Slesvig Bibliotek på Slesvig mødes næste gang torsdag den 29. september, hvor der tales om "Sneeglens hus" af Hans Schmidt Petersen. Vil du vide mere om læseklubben i Slesvig, så kontakt Carsten Reyhé på Slesvig Bibliotek, Lolfod/ Lolfuss 89 - cr@dcbib.dk / 04621 988054.

Mød Lindsø

[KONTAKT] Forfatter og kulturjournalist Erik Lindsø går med humoren som våben i kamp mod de langtidsskuffede. Nogle af hans livsbetragtninger er netop udkommet i bogen "Der er nu noget ved livet, man ikke finder andre steder", en poetisk rundrejse i livsglædens, smilets, humorens og den muntre alvors univers. Lindsø har været højskoleforstander på Rønshoved Højskole og programmedarbejder i Danmarks Radio. Vil du bringe en munter aften i selskab med Lindsø, så besøg Flensborg Bibliotek Nørregade/ Norderstr. 59, mandag den 5. september kl. 19.30. Entré 6 euro.

Hobby og PC

[KONTAKT] På Flensborg Biblioteks første hobby-lørdag hjælper Heidi Berthelsen børn og barnlige sjæle med at lave vindmøller af papir: lørdag den 3. september kl. 11-13. Lørdagen efter kan især voksne og større børn lave armbånd af læder med Heidi Berthelsen.

FØRSTEHJÆLP
 Hvordan får jeg installeret den nye mus? Hvordan opdaterer jeg mit antivirusprogram? Hvordan får jeg det nye Word-program på pc'en? Tag din pc under armen og få hjælp. Fire eftermiddage i løbet af efteråret tilbyder bibliotekar Michael Juul Olsen "førstehjælp" til dig og din pc - uden tilmelding; første gang tirsdag den 6. september kl. 16-17 på Flensborg Bibliotek.

Sort sol

Med SSF til »sort sol« i Tøndermarsken. (Foto: Tommy Hansen/ Wikipedia)

Få en stor naturoplevelse

[KONTAKT] Alle er velkomne, når SSF Hatlund/Langballe i samarbejde med Lyksborg og Sørup inviterer til en tur til marsken for at opleve et naturfænomen, som kaldes "sort sol". Her samles store flokke stære for sammen at søge ly for natten, inden de trækker videre sydpå. Flokkene kommer flyvende fra forskellige verdenshjørner og tegner store fascinerende mønstre på himlen. For at finde flokken er det vigtigt at have svar på spørgsmål, er naturvejleder Siggie Pflingsten med. Tøndermarsken er det sted, hvor flest stære samles i Danmark. Turen foregår lørdag den 1. oktober, og deltagerne tager en bus kl. 14 fra P-pladsen ved stranden i Langballeå/ Langballigau, eller kl. 14.15 fra Lidl i Ves/ Wees.

Man er hjemme ca. kl. 21. Tilmelding senest den 5. september hos Annegret på tlf. 04636 979905 eller på mail annegret@diejoehns.de. Prisen er 20 euro for SSF-medlemmer og 25 euro for ikke-medlemmer. Forudbetaling senest den 9. september.

mh

Tønning

Seks årtiers årsmødeplakater

[KONTAKT] Uffe-Skolen i Herzog-Philppshallé i Tønning er i de kommende uger ramme om en plakatudstilling, der viser en del af historien bag det danske mindretals traditionelle årsmøder. Udvalgte plakater fra 1952 til i dag viser epokers udvikling i såvel årsmøde-mottoer som plakatomotiver. Fra lurblæsende kæmper til glade børn. Skoleinspektør Horst-Werner Knüppel har i sinde også at bruge plakaterne i skolens undervisning: - De er en glimrende anledning til at øge børns og forældres bevidst-

hed om identitet og Sydslesvig og mindretal, siger han. I uge 44 - fra 31. oktober til 4. november - holder skolen emneuge om sydslesvigsk identitet gennem årene. Den afsluttes med åbent hus på skolen den 4. november, hvor interesse-rede kan se såvel plakaterne som resultaterne af børnenes arbejde i emneugen. Men man er velkommen til også inden da at kigge forbi og se plakatsamlingen.

ph

Dansk-tysk hestemarkedsgudstjeneste

[KONTAKT] 19.-21. august var der hestemarked i Tønning, en god gammel tradition, selvom hestene efterhånden er blevet motoriserede. En lige så god tradition er, at der afholdes gudstjeneste i forbindelse med markedet. Søndag morgen naturligvis, og i år blev den afholdt som en fællesgudstjeneste mellem Tønnings danske og tyske menigheder. Temaet for gudstjenesten var brønde. Dem finder man ikke bare i Bibelen, men også i eventyrene. Begge steder sker der ting og sager, for det er dér, man mødes. Ligesom hestemarkedet i Tønning også ligger ved brønden. Men i et rigtigt eventyr får man jo også andre ting fra brøndene. "Hvad kunne det være?", spurgte vi. Vi bad folk skrive deres bud på en lille seddel, som vi satte på en brønd, vi havde med. »Zuversicht /tiltro« var der

flere der skrev. Det passer fint med den Grundtvig-salme, vi sang fra den dansk-tyske salmebog: »Alle mine kilder skal være hos dig«. Her synger Gud for os mennesker om sin søn Kristus, der som det livgivende vand skal flyde frem mellem os mennesker; i den tyske oversættelse lød det således: »Alle meine Quellen solln fliessen bei dir./ Widergeboren durch dich solln werden/ Völker, Zungen, Himmel und Erden/ mit allem, was je ich barg in mir.« Efter velsignelse på såvel tysk som dansk var gudstjenesten forbi, og de motoriserede heste bragede forbi. Det er der ikke noget galt i. Som malkepigen Line i Emil fra Lønneberg sagde, da præsten bad hende nævne årets tre store højtider: Jul, påske og det store marked i Vimmerby.

Mattias Skærved,
Ejdersted Præstekald

Mattias Skærved og hans tyske kollega Gisela Meister-Rømmer forrettede fællesgudstjenesten.
(Foto: privat)

Akti's Seniorklub

IT-vejledning 50+

[KONTAKT] Der er kaffe og kage i caféen, når Aktivitetshusets Seniorklub igen starter op efter sommerpausen på mandag den 5. september kl. 15-19. Her vil du finde en vejleder i Aktivitetshuset, der hjælper dig med at komme i gang med små IT-opgaver, f.eks. også med at få hjælp med din bærbare pc eller også din mobiltelefon, du kan lære at overspille dine VHS-bånd til DVD eller også at overspille dine lp'er til cd. Du behøver ikke at tilmelde dig - vejledningen er åben og koster 5 euro pr. mødegang inkl. kaffe og kage. De næste datoer for Seniorklubben er mandag den 7. november og mandag den 5. december, begge da-

ge kl. 15-19. Har du spørgsmål, er du velkommen til at ringe til os på tlf. 0461-150 140. Aktivitetshuset, Nørregade/ Norderstr. 49 I Flensborg, www.aktivitetshuset.de.

Kursist Ilse Riley får hjælp fra Lise Paulsen. (Foto: Aktivitetshuset)

Sild

Loppemarked Kejtum

[KONTAKT] SSF-distrikterne på Sild inviterer til loppemarked mandag den 3. oktober fra kl. 11 til 17 i Kejtum-hallen. Hvis du har ting og sager, du gerne vil sælge, bestil et bord hos Inge Bennör på tlf. 32589 senest den 15. september. Pris pr. bord 10 euro plus en hjemmebagte kage. Børnebor-

de er gratis. Hvis du ikke selv vil sælge, er du velkommen til at give dine ting til SSF-bordet som gave, så vi kan sælge dem. Kom og vær med til at støtte os; overskuddet går til vort årsmøde næste år.

Peter Petersen,
SSF-distrikterne Sild

Dänischkurse

Formiddags-danskkurser

[KONTAKT] I sidste øjeblik har Got-torp-Skolen i Slesvig fundet en underviser til formiddagskurserne. De er godt nok startet, men der er plads til flere. Det er følgende kurser: Dansk for begyndere/ Dänisch Anfänger 15 gange á 2 lektioner (15x2 Stunden) Tirsdage (dienstags) - kl. 10.15-11.45 Pris: 75 euro

Dansk 2
15 gange á 2 lektioner (15x2 Stunden) Onsdage (mittwochs) - kl. 8.30-10.00 Pris: 75 euro
Dansk 4
15 gange á 2 lektioner (15x2 Stunden) Tirsdage (dienstags) - kl. 8.30-10.00 Pris: 75 euro
Tilmelding/ Anmelung: 04621-995700

Nachruf

Adeline Petersen †

[KONTAKT] Im 71. Lebensjahr verstarb am 12. August 2011 in Kiel nach langer Krankheit die Kennerin des Wiedingharder Friesisch und langjährige Sprachlektorin am Nord-

te. Ihre Kindheit war vor allem geprägt von seiner Muttersprache, dem Wiedingharder Freesk. Ihre Mutter sprach Mooringer Frasch. Adeline Petersen war ein begabtes Kind des schleswigschen Grenzlandes und beherrschte dessen Sprachen, nämlich neben dem Friesischen das Dänische und das Deutsche, Plattdeutsch und Süderjütisch konnte sie sehr gut verstehen. Dazu kamen noch Westfriesisch, Niederländisch und weitere Sprachen. Sie besuchte vor allem dänische Schulen und machte 1962 in Tondern Abitur. Zum Studium ging sie in die Niederlande. In Groningen erwarb sie den Grad „doktorandus“. Nach verschiedenen Stationen in den Niederlanden und an der Nordfriesischen Wörterbuch-stelle der Kieler Universität war sie von 1994 bis 2008 im Nordfriisk Instituut in Bredstedt tätig. Mit der Herausgabe von Büchern und Schriften in friesischer Sprache und in zahlreichen Arbeits- und Forschungsvorhaben setzte sich Adeline Petersen für die Pflege und Weiterentwicklung des Friesischen ein. Der Verein Nordfriesisches Institut ernannte sie 2009 zu seinem Ehrenmitglied. Prof. Dr. Thomas Steensen vom Nordfriisk Instituut in einer Würdigung: „Wir trauern um eine angesehene Frisistin und tüchtige Autorin. Wir trauern aber auch um eine lebenswerte Kollegin, die wir nicht vergessen werden.“

Adeline Petersen. (Foto: Harry Kunz)

friisk Instituut, die Sprachwissenschaftlerin Adeline Petersen, die sich um die Förderung der friesischen Sprache große Verdienste erwarb. Am 15. Oktober 1940 in Niebüll geboren, wuchs sie in der Wiedingharder auf, wo ihr Vater das Pumpwerk an der Wiedau als Ingenieur betreu-

Adeline as tu rou

Adeline Petersen

15.10.1940-12.8.2011

[KONTAKT] Adeline as önj e Wisinghiird mat freesk apwüksen än diheere spräke as for har ältens en hartens-sååge wään. Jü köö oufsänj foon tjüsch, dänisch än aingelsch uk naaserlönjisch än frysk, ouers et weel än wälj foon freesk läi har huuchst önjt häi. Et beest stuk årbe foon har hönj as et Nordfreesk uurdebuk eefter e forläåg foon harn täatensoome Peter Jensen önjt tuhuupeårbe ma en heel-perfloose bait Uurdebökstää önj Kil. En bääder friisk uurdebök häawe we aw e hiile fäästewäl ai. E Wiringhiirder Oarbeskris heet uk gödj hädj foon har koonen bait beårben foon da takste fort blees "En krumpen üt e Wiringhiird". Jü köö uk tu da studänte en gouen unerrucht düünj, for ja spörden, hü foole jü wust än hü gödj jü e spräke fermadle köö. Uk e årbesfloose for Spräke än Literatuur daid uner har fermooogen wilert har årbe fort Friisk Instituut. Ik liird Adelinen kånen än ästemiiiren bait tuhuupeårben amt friisk sunge-bök "Loow nü e Hiire". Jü wus glikti-di seelew liidjerin foon e Wiringhiir-

der Songbuk-oarbeskris än en kompetänten berädjer for e "Tunerfloose", wat ma di dänsche preester Jørgen Kristensen da sunge üt ålere ouerseetinge üt et dänsch tu en bääder frasch önjpååse wälj suner dat e klång maner lachtluupen än e eentlik bedjüsing feranernd wörd. Nau än nöögen heet Adeline for da manste än da swiiriste keere tu räi stiinjén. Uk eeftert iinje foon årbeslaawen önj har rântetid heet's nuch wider fort Instituut årbed än huum köö nuch åltens en önjtuurd aw swiirie frååge füünj. Ouers sü füng en fööl krunkhäid e ouerhönj än jü muurst lame behoonlinge düle. Eefter ark kuur köm's wi amhuuch, bloot tuleest köö's e kåmp ai mör tuuple än wansched har en iinje foon wårk än wiideege. Suk heet's nü långd. Adeline as nü börjen önj Goodens hönj. Tunkboor for än heew kånd Adeline. Enke Christiansen, Luksborj

Litteraturfest.nu

Jøgván Isakson.

Håkan Nesser. (Foto: Caroline Andersson)

Helle Helle. (Foto: Robin Skjoldborg)

Grænselandet i festivaldragt

[KONTAKT] Så er den på trapperne - den store grænseoverskridende nordiske litteraturfestival med 20 arrangementer i hele landsdelen. Festivalen finder sted den 13.-17. september. Litteraturfest.nu åbner i Haderslev den 13. september og slutter i Flensborg den 17. september. Vi har inviteret 10 forfattere, 8 af Nordens fremtrædende moderne forfattere og 2 tyske forfattere. Blandt de mest kendte er Helle Helle fra Danmark, Håkan Nesser (Sverige) og Kjell Westö (Finland). Også to kendte tyske forfattere kommer på besøg: Jan Christophersen og Julia Franck. De 10 forfattere turnerer i hele landsdelen ugen igennem, optræder for både dansk og tysk publikum. De forfattere, som optræder på de danske institutioner i Sydslesvig nævnes her:

MØD JÓGVAN ISAKSON, FÆRØERNE
Færøernes krimiforfatter nummer et, Jøgván Isakson, fortæller om færøsk litteratur på Humanitært Udvalgs arrangement på Flensborghus onsdag den 14. september kl. 14.30.

SKOLEBESØG
Den spændende islandske forfatter Jón Kalmann Stefánsson, som skriver

med humor og magi om Islands skæve eksistenser, besøger A.P. Møller Skolen i Slesvig. Han optræder sammen med Helle Helle, som er blevet folkeeeje på sin roman "Rødby-Puttgarden". Man kan møde de to onsdag den 14. september kl. 19.30. A.P. Møller Skolen får også besøg af Daniel Zimakoff, børne- og ungdomsbogsforfatter, torsdag den 15. september fra kl. 10.25. Forfatteren besøger Duborg-Skolen fredag den 16. september fra kl. 9.35.

FINALE
Lørdag den 17. september er finalen, som finder sted på Flensborg Bibliotek i Nørregade. Kl. 13 kåres vinderen af skrivekonkurrencen Skriv_nu med fest og farver og musik. Fra kl. 15 er der festivalafslutning med forfatterne Julia Franck (D), Håkan Nesser (S) og Beate Grimrud (N), sidstnævnte var nomineret til Nordisk Litteraturpris i år for både Norge og Sverige. Kom og vær med og hent inspiration til efterårets og vinterens læsning. Læs alt om festivalen, forfatterne og hele programmet på www.litteraturfest.nu

Anette Jensen,
Nordisk Informationskontor

Beate Grimrud. (Foto: Henrik Lindal)

Udstilling

Finn Have: »Tusmørke«.

Finn Have: »I landskabet«

[KONTAKT] Torsdag den 8. september kl. 19.30 åbner Sydslesvigs danske Kunstforening udstillingen »I landskabet« med værker af Finn Have. I mødet med Finn Have og hans malerier er der noget, der giver associationer til andre store malere i kunsthistorien. Man kommer til at tænke på friluftsmalere som bl.a. P.S. Krøyer, Jens Søndergaard, Erik Hoppe. Finn Have finder motiver i naturen, som han står ude i al slags vejr og maler. Han har gennem det mangeårige arbejde med landskabsmaleriet oparbejdet en visuel hukommel-

se, så han ofte færdiggør malerierne i atelieret - enten det mørke atelier i Odder - hvor han bor - eller det lyse på Mors. Han er født og opvokset på Mors, som er omgivet af vand, og netop derfor er der så store lysindfald i naturen. Klaus Rifbjerg har brugt et godt udtryk, nemlig 'vandlyt' som er det intense lys, som opstår ved refleksionen af havet i landskabet, og som skaber de ideelle motiver for Finn Have. Ud over at skildre det danske landskab har han i en række arbejder med islandske og sydeuropæiske motiver

Udstillingen viser eksempler fra såvel Finns Haves "frie landskabsmalerier" og landskabsmalerier og foto, som er skabt i en konceptuel sammenhæng. Udstillingen åbnes af kunstkritiker og forfatter Erik Meistrup, musikken leveres af Helge Schmedeke og Kai Stemler, og foreningen er vært ved et lille traktament. Udstillingen kan ses til og med lørdag den 15. oktober mandag til fredag kl. 9-18 og lørdag kl. 9-14. Der er gratis adgang. www.finn-have.dk

Istedløven/Historisk Samfund

Løvemøde i centerhaven

[KONTAKT] Lørdag den 10. september kan vi byde Istedløven velkommen tilbage til Flensborg. I den anledning indbyder Historisk Samfund - Sydslesvigafdelingen til sammenkomst i haven bag Center for Undervisningsmidler i Stuhrs Allé 33 fra kl. 15 på dagen. Som indledning causerer dr. phil. Lars N. Henningsen over løven og dens historie. Mens vi nyder kaffen og kagen, lytter vi til Københavns Universitets studenterkor, der også sang, da løven i sin tid blev stillet op. Mens eftermiddagen klinger af, tændes grillen, så vi kan få en pølse og en øl mens Jazz Pingvinerne underholder os. Afsluttende en lille overraskelse. Der er fri éntre, men der betales for fortæring. I tilfælde af regn finder arrangementet sted i huset. Alle er hjertelig velkomne, og vi ser frem til et godt fremmøde på en historisk dag. Se også annoncen i dagspressen.

klc

Istedløven

Minderheitenrat/Vorsitzender Schramm

Staatssekretärin im Bundesinnenministerium Cornelia Rogall-Grothe (l.) am Stand der nationalen Minderheiten; neben ihr (v.l.n.r.) Ilse Johanna Christiansen (Nordfriesen), Karl-Peter Schramm (Saterfriesen), Beate Müller (Sorben), Johanna Evers (Saterfriesen) und Thede Boysen (Minderheitensekretär). (Foto: H.-J. M. Rickel).

Positive Bilanz

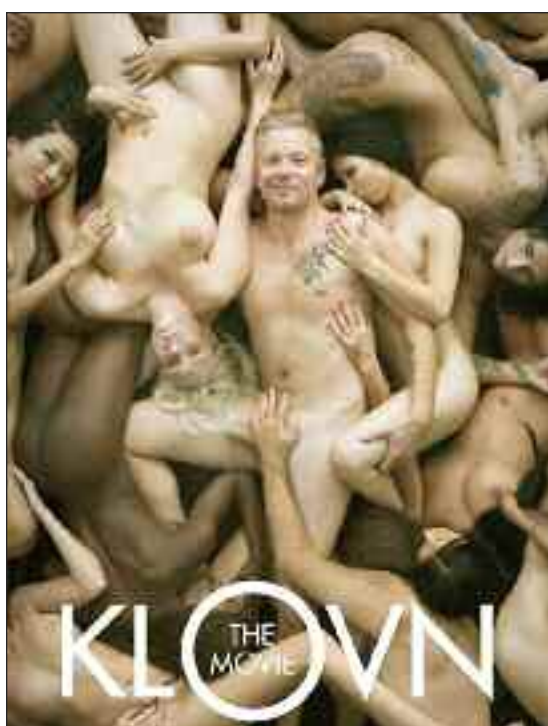
[KONTAKT] Zum 13. Mal lud die Bundesregierung die Bevölkerung zum „Staatsbesuch“ - zum Tag der offenen Tür in den Ministerien - und damit zu einem Blick hinter die Kulissen des Regierungsapparates in Berlin ein. Da die nationalen Minderheiten in Deutschland - d.h. die Sorben, die Friesen, die dänischen Südschleswiger sowie die deutschen Sinti und Roma - nicht abergläubisch sind, nahmen sie das Angebot des Bundesinnenministeriums sich, so wie in den beiden Jahren zuvor, auch in diesem Jahr den Besuchern am Spreebogen zu präsentieren, gerne wahr. Bei bestem Wetter fanden

an einem Wochenende im August viele Bürger den Weg auch ins Bundesinnenministerium und konnten sich sowohl gründlich informieren, Erlebnisse aus Kindertagen oder Urlaubsreisen in den Regionen der Minderheiten loswerden, als auch ihr Wissen über die Minderheiten testen. Das Minderheitensekretariat hatte hierfür ein Quiz vorbereitet. Wer sich gut schlug, konnte eine Dose Senf aus der Oberlausitz oder ein Glas Spreewaldgurken mit nach Hause nehmen.

„Die Resonanz der Besucher auf unseren Stand war überwiegend sehr positiv. Einige Besucher haben dur-

chaus ein solides Grundwissen über einzelne oder sogar über alle vier nationalen Minderheiten in Deutschland; bei anderen gibt es noch Aufklärungsbedarf. Wir sind daher froh, Gelegenheiten wie den Tag der offenen Tür nutzen zu können, die nationalen Minderheiten gemeinsam zu präsentieren, auf unsere Existenz aufmerksam zu machen und über unsere Situation zu informieren,“ so der Vorsitzende des Minderheitenrates, der Saterfrieser Karl-Peter Schramm.

Thede Boysen
 Minderheitensekretariat Berlin
 Tel. 0173 9094 093
 minderheitensekretariat@t-online.de

Flensborg Filmklub

Biffen klar igen

[KONTAKT] Tirsdag den 6. september kl. 19.30 i salen på Flensborghus starter Biffen efterårssæsonen op med Mikkel Nørgaards danske film fra 2010, "Klovn - The Movie".

I hovedrollerne ser vi Frank Hvam, Casper Christensen, Iben Hjejle og Mia Lyhne. Filmen byder desuden på gæsteroller af bl.a. Medina, Jørgen Leth, Mikael Bertelsen, Remee og Simon Kvamm. Satire-komedien "Klovn - The Movie" bygger på den danske sitcom-serie af samme navn.

Frank og Casper skal denne gang på kanotur, og som enhver rigtig herretur involverer det både bordbesøg og joints, men planerne ændres radikalt, da Mias nevø Bo pludseligt skal med. Pressen skrev: "Det er noget af det mest originale satire, der længe er set i Danmark."

Flensborg SSF

Jens Nauntofte, 17. september i Flensborg.

Jens Nauntofte om det arabiske oprør

[KONTAKT] Lørdag den 17. september kl. 11 har SSF Flensborg By inviteret journalisten, forfatteren Jens Nauntofte til Flensborghus, Nørregaade/ Norderstr. 76 i Flensborg med et foredrag og efterfølgende diskussion om det arabiske oprør.

Entréen er sat til 10 euro inkl. brunch. Jens Nauntofte er en af Danmarks markante mediefolk. Han er kendt fra TV-avisen som studievært og som udsendt reporter i verdens brændpunkter. Netop derfor er han

godt klædt på til at sætte fokus på de store emner i tiden. Han har en personlig viden om tankegangen i Washington, Berlin, Teheran og Jerusalem. Han rejser der ofte. Mellemøsten og Nordafrika har i de sidste måneder oplevet et voldsomt oprør. Der er krav om demokrati, er der nogen vej tilbage? Dette sættes der fokus på med et foredrag af én, der virkelig kender den arabiske verden.

www.ssf-billetten

Så starter onlinesalget

[KONTAKT] Med forsinkelser starter SSFs billetsalg på hjemmesiden www.ssf-billetten.de på nettet.

Endelig er det muligt at købe egne billetter online for de mange forskellige arrangementer, Sydslesvigsk Forening m.fl. byder på. Som noget nyt er det muligt at betale købte billetter med diverse kredit- og dankort online. Udover det er det ikke længere nødvendigt at afhente eller få tilsendt billetterne, man kan derimod fra nu af også vælge "printselv"-billetter.

Det er selvfølgelig fortsat muligt at købe billetter på SSFs sekretariater,

på Aktivitetshuset og i receptionen på Flensborghus. På vores salgssteder kan man fra nu af derudover også handle alle andre arrangementer, som ligger på www.billetten.dk's store salgsportal, såsom Sønderjyllands Symfoniorkester og de mange teaterforeninger nord fra grænsen. Alle, der har oprettet sig som ssf-billetnet-bruger, vil få tilsendt en mail i denne her uge. Medlemmer, der gerne vil købe billetter til medlemspris, vil få mulighed for at legitimere deres data på www.syfo.de/billetten.

Boris Erben,
 SSFs kulturkonsulent

SdU

Aktivitetsmøder

[KONTAKT] SdU inviterer til aktivitetsmøder tirsdag den 20. september kl. 18 på Flensborghus. Møderne indledes med spisning og et oplæg ved landskonsulent Max Rasmussen, DGI, om "Glæden i centrum, i praksis og teori". Han kommer ind på, hvor astor en betydning glæden og begejstringen har, for at vi kan løse

alle de udfordringer, vi står overfor i hverdagen. Kl. 19.45 starter møderne med beretninger, økonomi og valg af formænd hhv. næstformænd og udvalgsmedlemmer i de 5 forskellige idrætter: Bordtennis, dans & musik, fodbold, gymnastik og petanque. Alle er velkomne.